

SAPIENTIA SZERZETESI HITUDOMÁNYI FŐISKOLA

ESTI TAGOZAT

KATEKETIKA-LELKIPÁSZTORI MUNKATÁRS ALAPKÉPZÉS

KATEKÉTA SZAKIRÁNY

**„Menjetek el az egész világra, és hirdessétek
az evangéliumot minden
teremtménynek” (Mk 16,15)**

Szinodális folyamat a fiatalokkal

Sapientia és a szinodális folyamat

Szemináriumi dolgozat

Készítette: Bertóti-Dohovics Réka Mária

2021–2022. tanév, II. szemeszter

TARTALOM

BEVEZETÉS	4
I. KIHÍVÁS VÁZLATOS BEMUTATÁSA	5
1.A BESZÉLGETÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MENETE	6
a) 1. alkalom felépítése vázlatosan (2022.03.04).....	6
b) 2. alkalom felépítése vázlatosan (2022.04.08).....	6
III. JAVASLAT A KÉRDÉS KEZELÉSÉRE	7
IV. TEOLÓGIAI ÉS PASZTORÁLIS ÉRVELÉS A JAVASLAT MELLETT	8
1.FERENC PÁPA A FIATALOKRÓL.....	8
2.JÉZUS KRISZTUS HOZZÁÁLLÁSA	8
V. ÉRVEK A JAVASLAT MELLETT, VÁRHATÓ PASZTORÁLIS ELŐNYÖK, HATÁSOK	9
FÜGGELÉK	10
1.MELLÉKLET: SZINODALITAS_IFI_20220304 (A TEAMS SAPIENTIA ÉS A SZINODÁLIS FOLYAMAT (VSSZF/E) CSOPORTBAN FELTÖLTVE)	10
2.MELLÉKLET: SZINODALITAS_IFI_20220408 (A TEAMS SAPIENTIA ÉS A SZINODÁLIS FOLYAMAT (VSSZF/E) CSOPORTBAN FELTÖLTVE)	10
3.MELLÉKLET: 1. FOTO	10
4.MELLÉKLET: 2. FOTO	11
IRODALOM	12

BEVEZETÉS

Dolgozatomnak azért ezt a címet választottam, mert a szinodális folyamatban azt az erős indíttatást kaptam, hogy nem tarthatom meg azt, amit én megismertem, amivel én gazdagodtam a Sapientia Hittudományi Főiskolán ebben a témában. Továbbadásra ösztönzött az, amit én megéltem a szinodalitás folyamatában. Az indíttatásom arra hívott, hogy a fiatal korosztályt szólítsam meg, azon belül is a plébániaközösségünk ifi fiataljait (általános iskola felső tagozat, illetve gimnázium). Vigyem el hozzájuk a szinodalitás témáját, ismertessem meg velük, ahogy én is megismerhettem itt a Főiskolán, kapjanak lehetőséget, hogy halljanak róla, beszéljünk róla. Legyen saját terük a feldolgozáshoz. Kísérést vállaltam Férjemmel együtt a folyamatban, segítve a fiatalokat saját érzéseiket, szükségleteiket szavakba foglalni a szinodalitás témájának kapcsán, ütköztetni, összegezni azokat, hogy ezáltal megismerhessük a fiatalok hangját is, megismerhessük ők mit gondolnak a plébánia közösségünkről, hogyan látják ők ezt a közösséget, hogyan lehetne szerintük ez a közösség szinodálisabb, Jézusibb?

I. A JELEN HELYZET, ANNAK KIALAKULÁSA, AZ ABBAN REJLŐ PROBLÉMA

Közösségünk Budapesten a legkisebb lélekszámú katolikus közösség. A misére járás gyakorisága egész heti átlagban nézve 100 főben írható le a hitüket rendszeresen gyakorlók számában. Plébániaközösségünkben abból tudtunk kiindulni, hogy korosztályos összetételben a résztvevők aránya erősen húz az idős korosztály irányába. Erre az idős korosztályra jellemző a szentmiséken, közösségi alkalmakon való stabil részvétel, emellett azonban a sok év alatt számukra ismerős, biztonságos keretekhez való ragaszkodás is, ami egyben a problémát is jelenti.

Konkrétnan, a szinodalitás téma kezelése kapcsán is megfigyelhető volt a közösségben az a fajta, kialakult működésmód, hogy a fontos kérdésekben a képviselő testületet hívják össze – ez egy 20 fős szűk szegmense a teljes közösségnek – megbeszélésre, téma feldolgozásra. A képviselő testület összetételére jellemző, hogy leginkább az idősebb korosztályból tevődik össze, fiatal tagja csak egy-egy van. A

bevett szokást alkalmazva így egy szűk, középkorú, illetve inkább idősebb csoport nyilatkozott arról, hogyan is látja a közösség működését, hogyan, hol lelhető fel abban a szinodális működés, illetve annak lehetősége.

A probléma felvetésem ezzel a megszokott hozzáállással kapcsolatos. Amikor azt olvassuk az evangéliumban, hogy „hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek” (Mk 16,15), akkor láthatjuk benne jézusi igényként azt, hogy mindenkihez jusson el az Egyház hívása, üzenete. Számomra éppen ez az, ami a közösségünkben csorbát szenved, és félok, hogy ezáltal egy síkúvá, egy oldalúvá válik, a sokszínűség, az eltérő látásmód, más vélemények hiányában.

A sokszínűség elvesztése mellett további problémaként vetem fel, hogy ha a fiatalok nem érzik azt, hogy a közösség számára fontos a véleményük, a közösség tagjának sem fogják magukat érezni, nem lesz számukra tudatos, hogy van helyük és feladatuk, felelősségük a közösségben, így nem is fogják magukban érezni a közösségben való részvételre való igényt, indíttatást.

II.

KIHÍVÁS VÁZLATOS BEMUTATÁSA

Közösségünk kihívása, hogy a középkorú, idősebb korosztály és a mai fiatalok között elég nagy a távolság. Más nyelvet beszélünk, más eszközökön keresztül kommunikálunk. Ha szeretnénk a fiatalokhoz kapcsolódni, kíváncsian, nyitottan közelebb kell lépünk hozzájuk, közelíteni egymáshoz a korosztályainkat. Feltehetjük a következő kérdéseket magunknak: Milyenek ezek a mai fiatalok? Hogyan szólítsuk meg őket? Milyen eszközökkel tudjuk hatékonyan elérni őket, továbbadni, együtt feldolgozni az Egyház fontos üzeneteit?

A fiatal korosztályt, akikhez szólni szerettünk volna a Férjessel, több éve meg tudtuk figyelni a közösségi együttléteken, kreatív foglalkozásokon, egyházi ünnepeken, zarándoklatokon. Bizalmi kapcsolatot építettünk és ápolunk velük, személyesen ismerjük őket. Igyekeztünk számukra megfelelő eszközöket választani az együttműködéshez. Eszközök, amik felmerültek bennünk:

- frontális vezetés helyett képekben, szimbólumokban való együtt gondolkodás,
- direkt kérdések helyett játékos feldolgozás,
- intim, önálló kiscsoportos munkaforma,
- őszinte, partneri, egyenrangú, meghallgató, felnőtt beszélgetés.

1.A beszélgetések megvalósításának menete

0. lépés: A közösség fiataljainak összegyűjtése: e-mail címek begyűjtése, lehetőleg személyes úton, a szentmise után, a templom előtti közösségben, majd meghívásuk saját, számukra ismerős, mindennapos használatban lévő csatornákon, módokon.

a) 1. alkalom felépítése vázlatosan (2022.03.04)

Ismeret gyűjtés, átadás, például: Ki hallott a szinodalitásról? Egyháztörténelmi kitekintés, tanítás a szinódus alapításáról, jelentéséről. A mai Egyház, Ferenc Pápa felhívásának ismertetése, az Egyház egybegyűjtésének jelentősége.

Gyakorlati rész

A szinodális folyamat, a szinodális működési mód megismerése játékos formában, kiscsoportban, mely az együttműködés, a szolidaritás, a konszenzus, az elengedés, mások szempontjai figyelembevételének tapasztalatait segítette a fiataloknak átélni, önmagukba beépíteni.

A kiscsoport után közös beszélgetés a megélt folyamatról, például: Hogyan vettél részt a folyamatban? El tudtad-e mondani a véleményedet? Meghallgattatok-e egymást? Olyan közös döntésre jutottatok, amit mindenki el tudott fogadni? A gyakorlati megtapasztalás és közös beszélgetés után a szinodális, illetve nem szinodális közösség jellemzőit gyűjtötték össze, melyet a mellékletben található diasorban rögzítettünk.

b) 2. alkalom felépítése vázlatosan (2022.04.08)

Személyes érintettség ébresztése, behívás a közösségbe.

Gyakorlati rész

Milyen a mi plébánia közösségünk? Ha nevet kellene neki adnod, mit adnál? Rajzos formában, több kis csoportban dolgoztak. A kiscsoport után közösen beszélgettünk a megélt folyamatról, például: Találjátok ki, mit ábrázolhat a másik csoport rajza? Miért ezt a nevet adhatták a közösségünknek? Majd a saját csoport is bemutatta a rajzát, miért így ábrázolta, miért így nevezte el? További kérdéseink voltak: Hol látod a te helyed a rajzon, a közösségünkben? (egyik csoport sem ábrázolta magát személyesen)

Gyakorlati tapasztalatainkat a fiatalokkal a 2 alkalom összegzésével támasztom alá, melyek a fiatalok személyes reflexióit is tartalmazzák.¹ Mellékelek néhány elkészült rajzot is.²

III.

JAVASLAT A KÉRDÉS KEZELÉSÉRE

Meglátásom az, hogy sokszor választjuk közösségeinkben inkább az ismerős, kényelmes, újdonságokat és így kihívásokat sem hozó működésmódot, mert sok esetben félelem élhet bennünk az újjal, az ismeretlennel kapcsolatban. Inkább elkerülnénk az ütközést, a vélemények különbözőségét a békésebb, már sok év alatt jól megszokott, gyorsabb, egyszerűbb működés javára. Sok esetben „az eddig már bevált, miért lenne jobb az ismeretlen, új” gondolkodásmódja a követett, továbbá „a ti még csak néhány éve vagytok itt, mi meg már 30 éve” fensőbbsege.

Javaslatom a párbeszéd elindítása, beszélgetés kezdeményezése a közösség fontos kérdéseiben. A kérdések tágabb körben, többféle korosztállyal való megismertetése, megvitatása. Lehet először kinek, kinek a saját korosztályában összegyűlnie, majd az ott született véleményeket, hozzászólásokat összegyűjtve, azt másokkal is találkozatni, egymást meghallgatva, az együttműködésre való hajlandósággal szemlélve a folyamatot. Az új gondolatok, javaslatok rugalmasabb beengedésére nyitottabbá válva, elősegíthetjük közösségünk színeinek megnyilatkozását, mellyel lehetőségünk nyílik

¹ lásd a teams Sapientia és a szinodális folyamat (VSSZF/E) csoportban feltöltve

² lásd a mellékletben

egy korosztályos paletta megmutatkozására, mely valóban teljességében tükrözheti a közösségünk egészét.

IV. TEOLÓGIAI ÉS PASZTORÁLIS ÉRVELÉS A JAVASLAT MELLETT

1.Ferenc Pápa a fiatalokról

Ferenc pápa *Christus Vivit*³ (CV) c. apostoli buzdításában szintén arra hív minket, hogy ismerjük meg egymást, lépünk közelebb egymáshoz, indítsunk testvéri párbeszédet egymással. Az Egyház felteszi a kérdést: „hogyan érzik magukat a fiatalok ma, mi történik ma a fiatalokkal?” (CV 64.) Az egyház úgy látja a mai fiatalokat, mint akiknek a fiatalságukból adódó kérdéseik vannak, melyek sokszor provokálóak is lehetnek. Mégis buzdít az Egyház arra, engedjük közelebb magunkhoz ezeket a kérdéseket. Ne a veszélyt, a nehézséget lássuk meg a mai fiatalokban, inkább lépünk közelebb hozzájuk, próbáljuk őket megismerni, lássuk meg bennük a jót, lépünk kapcsolatba velük, hogy aztán segíteni tudjuk őket a bennük lévő jó kibontakoztatásában, mely a közösségünk javára is válik. (CV 65.)

2.Jézus Krisztus hozzáállása

Jézus Krisztus is kapcsolatot létesített az emberekkel, ismerni akarta azokat, akikhez szól. Időt töltött velük, meghallgatta őket, mint ahogy azt az emmauszi tanítványokkal való találkozásánál is megfigyelhetjük: „Miről beszélgettek egymással útközben?” (Lk 24,17) – kérdezte tőlük, mielőtt bármire tanította volna őket, vagy felfedte volna kilétét. Engedte, hogy a tanítványok gondolkodjanak: „Talán enni hozott neki valaki?” (Jn 4,27) Hagyta, hogy kérdéseket tegyenek fel, ütköztessenek vele, párbeszédre hívta őket: „Kemény beszéd ez! Ki hallgatja ezt?” (Jn 6,60) Visszakérdezett: „Megbotránkoztat ez titeket?” (Jn 6,61)

³ FERENC PÁPA: *Christus Vivit kezdetű szinódus utáni apostoli buzdítása a fiatalokhoz és Isten egész népéhez*, Szent István Társulat, Budapest, 2019.

V. ÉRVEK A JAVASLAT MELLETT, VÁRHATÓ PASZTORÁLIS ELŐNYÖK, HATÁSOK

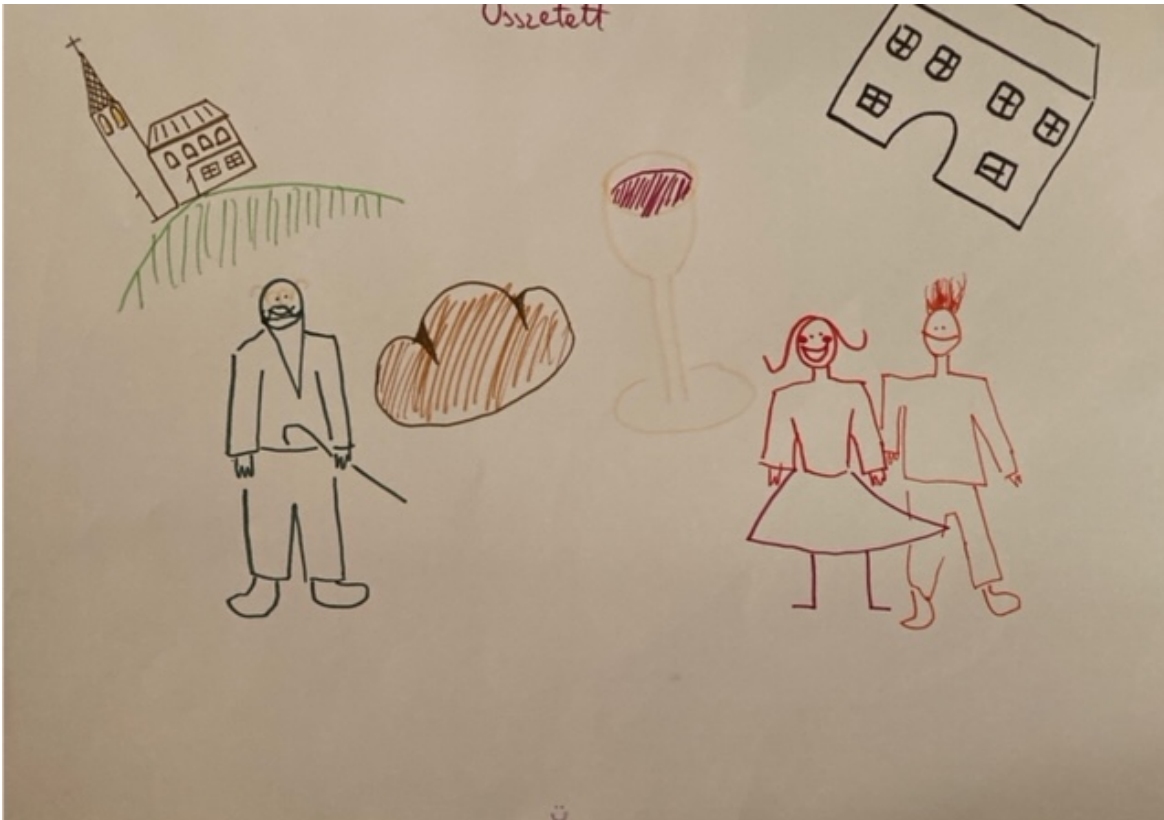
Teljes, így Igaz Egyházképet csak a közösség minden korosztályi szegmensének figyelembevételével, megszólaltatásával láthatunk. A teljes kép hiányában nem egy közösség, csak egy szűk csoport hangját fogjuk meghallani, a többiek hangja elvész az Egyház számára. Amennyiben megtesszük azt a plussz energiát, hogy megismerjük egymás érzéseit, szükségleteit, véleményét, kommunikációs eszközeit, életstílusát, úgy egy kollegális, együttműködő közösség létrejöttét segíthetjük elő, amelyben megszólalhat a fiatal, a középkorú és az idős hang is, amely egy jóval színesebb összhangzattal fog előmozdítani, mely által minden egyén valóban a közösség szerves, fontos, egyenrangú tagjának érezheti magát, ezzel egy sokkal erősebb, aktívabb, teljesebb Egyházközösség létrejöttét biztosítva a jövőben. Megvalósulhat az Egyház azon célja, mely szerint a tagok „beletestesülnek” annak küldetésébe. (KÁD 83.)

FÜGGELÉK

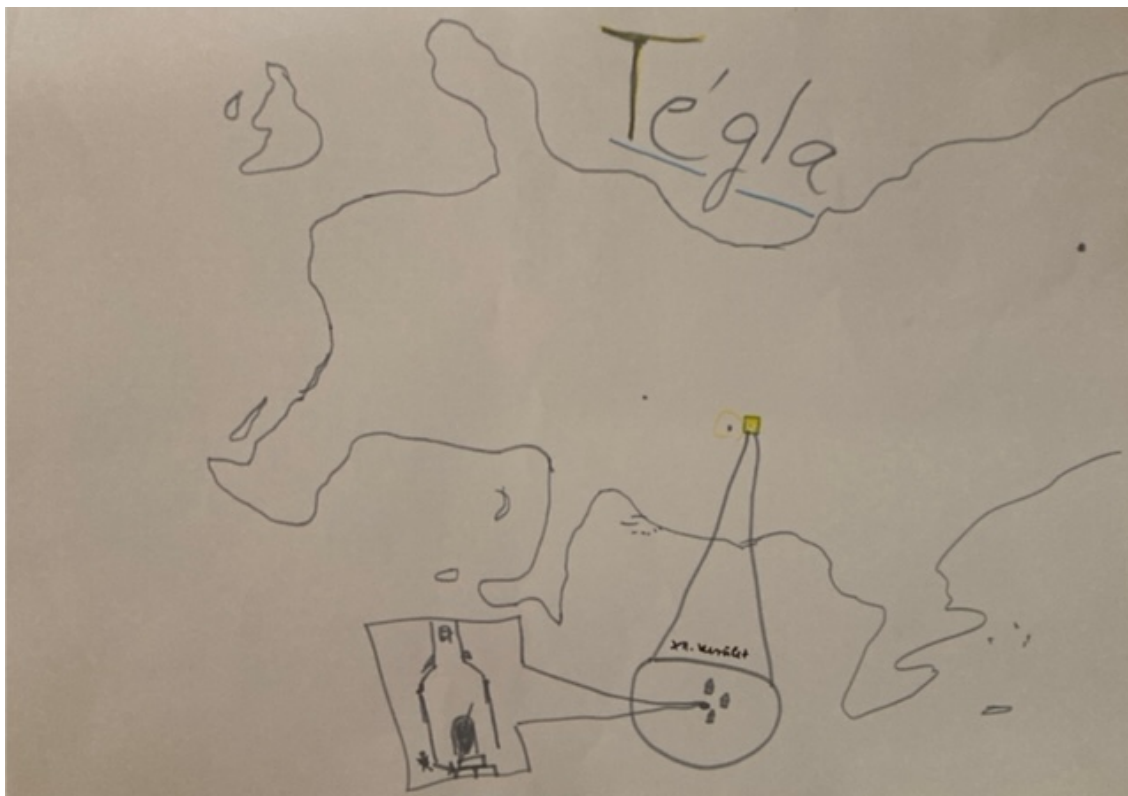
1.melléklet: szinodalitas_ifi_20220304 (a teams Sapientia és a szinodális folyamat (VSSZF/E) csoportban feltöltve)

2.melléklet: szinodalitas_ifi_20220408 (a teams Sapientia és a szinodális folyamat (VSSZF/E) csoportban feltöltve)

3.melléklet: 1. foto

4.melléklet: 2. foto

IRODALOM

Biblia. Ó- és újszövetségi Szentírás, Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest, 2018.

FERENC PÁPA: *Christus Vivit kezdetű szinódus utáni apostoli buzdítása a fiatalokhoz és Isten egész népéhez*, Szent István Társulat, Budapest, 2019.

A KLÉRUS KONGREGÁCIÓJA: *A katekézis általános direktórium*, Szent István Társulat, Budapest, 1998.